

# Finansklagenemnda Person

## Avgjørelse FinKN-2018-479

28.6.2018

Codan Forsikring

Bilansvar

Tunnelulykke — promille — selvmordsforsøk — bal. § 7 (1) og (4) bokstav b, fal. §§ 4-14 og 13-13.

Skadelidte pådro seg skader da han i beruset tilstand kjørte inn i en murkant i en tunnel. Det ble ikke funnet bremsespor på stedet, og med bakgrunn i tidligere historikk ble det lagt til grunn at det var tale om et selvmordsforsøk. Selskapet avslo kravet under henvisning til at skadelidte var påvirket av alkohol på skadetidspunktet. Subsidiært hevdet selskapet at retten til erstatning måtte falle bort som følge av at skadelidte med vilje hadde medvirket til skaden. Nemnda bemerket at fals reklamasjonsbestemmelser ikke kom til anvendelse i denne saken. Nemnda la til grunn at forsikrede kjørte med hensikt i tunnelveggen for å ta sitt eget liv. Dette innebar at erstatningskravet kunne avkortes fullt ut etter bal. § 7 første ledd og selskapet ble gitt medhold.

---

### Saksfremstilling

Skadelidte (f. 1987) kjørte inn i en 1,05 meter høy murkant i en tunnel natt til 9.8.15.

Politiet fikk melding om skaden kl. 03:51. Av "Anmeldelse av vegtrafikkulykke" fremgår at skadelidte var alvorlig skadd, og ble fraktet bort med luftambulanse. I følge politidokumentene var det "ingen synlige bremsespor eller liknande i vegbana." Nålen på speedometeret var "låst på 145 km/t", og "den andre nåla låst på "5.000 omdreiningar per minutt". Blodprøve tatt kl. 10:10 viste en promille på 0,75.

Skadelidtes mor ringte politiet 10.8.15 og opplyste at han hadde "slitt en tid, han har vært sliten, og deprimert, mye har handlet om en sønn han har som han ikke får treffe ...". Videre opplyste mor at skadelidte hadde oppsøkt en "psykolog i vår, men fikk lite og ingen hjelp der". Hun hadde "fryktet dette lenge, at ... kunne finne på å ta sitt liv".

Mor meldte skaden per telefon til selskapet 26.8.15. Hun sendte e-post samme dag og opplyste at skadelidte hadde "slitt psykisk i lengre tid. Han søkte hjelp men fekk berre beskjed om å ta en dag om gangen". "Han har en sønn på 4 år som han ikke har fått omgang med siste året".

Selskapet begjærte politidokumenter utlevert samme dag.

Selskapet varslet avkortning 23.9.15 fordi det var mistanke om forsettlig fremkalt forsikringstilfelle, jf. bal. § 7. Selskapet opplyste at det ville komme tilbake til forsikredes advokat, når politidokumentene forelå.

Skadelidtes venn opplyste i avhør 25.9.15 at de hadde spilt poker tidligere på kvelden. Skadelidtes kjæreste hadde "kommet til festen og hun og ... forlot. ... kom litt etter tilbake og det var tydelig ... at ... og kjæresten hadde kranglet". Vennen hadde også fått en melding fra skadelidte kl. 03:34:

Ej he problem men ej sei hade å takk for alt for mi si skyld glad i dokke men e so lei meg at. Ej faktisk ikkje klare meir e ødlagt pga foredra mine elska han men ikkje ej e leide alt å økonomisk he ej rota sjukt med ynskyld ej e sjuk å klare ikkje meir e heilødelagt volda tunellen og snart hade ynskyld

Fordi skadelidte var preget av dårlig hukommelse, var det 2.10.15 ikke tilrådelig å avhøre ham. MR av hodet 18.8.15 viste "skade (diffus aksonal skade grad 2)". Skadelidte var ifølge legeerklæringen:

Komatøs første tiden. Stiv (spastisk) i bein og armer. Har vært nødvendig med fastvakt og hyppig overvåkning på sengepost. Har de siste 3 ukene blitt mere våken, men er fortsatt preget av forvirring etter hodeskaden.

Skadelidtes kjæreste opplyste 16.11.15 at hun oppfattet skadelidte som ustabil da de kranglet (noe etter klokken 02:30), men følte ikke at han var "overstadig beruset". Hun hadde tidligere stoppet skadelidte fra å ta livet sitt.

Politiet henla saken 6.5.16.

Selskapet purret flere ganger på politidokumentene, og mottok dem først 22.7.16. Selskapet avslø kravet 21.10.16 fordi skadelidte var påvirket av alkohol da skaden skjedde, jf. bal. § 7 fjerde ledd bokstav b. Selskapet anførte dessuten at skadelidte forsettlig hadde fremkalt forsikringstilfellet, jf. bal. § 7 første ledd. Avslaget ble opprettholdt etter ny vurdering, 21.11.16, hvor forsettlig fremkallelse av forsikringstilfellet ble uttrykkelig anført som subsidiær avslagsgrunn. Avgjørelsen ble forgivevis påklaget igjen.

I klagen til nemnda er opplyst at skadelidte 16.6.15 ba fastlegen om hjelp fra psykolog. Selskapet opplyste at det ved en feil ikke har omtalt førerulykkesforsikringen i avslagsbrevet 21.10.16, og at forsikredes advokat vil bli kontaktet.

**Skadelidte** har i det vesentlige anført at han har krav på utbetaling. Selvmordsforsøket hadde sammenheng med hans psykiske situasjon, forholdet til hans barns mor og til barnet, økonomien samt krangelen med samboeren samme natt. Selvmordsforsøket var uavhengig av alkoholinntaket og særregelen i bal. § 7 fjerde ledd bokstav b får ikke til anvendelse.

Dersom selskapet skal høres med full avkortning på grunn av forsettlig fremkalt forsikringstilfelle må det gis varsel, jf. fal. §§ 4-14/13-13. Slikt varsel ble ikke gitt uten ugrunnet opphold, jf. Rt-2013-1235, slik at selskapet har tapt retten til å gjøre forholdet gjeldende.

**Selskapet** har i det vesentlige anført at skadelidte ikke har krav på utbetaling under bilansvarsforsikringen ettersom han var påvirket av alkohol, jf. bal. § 7 fjerde ledd bokstav b. Praksis fra domstoler og nemndene, se AKN-2328 og AKN-2478, viser at bestemmelsen tolkes strengt. Forsikrede hadde 0.75 promille seks timer etter hendelsen, dvs. en promille på 1.65 på skadetidspunktet. Det er skadelidte som har bevisbyrden for at det ikke foreligger årsakssammenheng mellom påvirkningen av alkohol og trafikkulykken. Selskapet kan ikke se at skadelidte har sannsynliggjort at alkoholpåvirkningen ikke er årsaken til kjøremønsteret og ulykken. Et eventuelt ønske om selvmord er ikke tilstrekkelig til å si at handlingen, og ønsket om selvmord ikke har sammenheng med alkoholpåvirkningen. Det foreligger ikke "særlige grunner" som tilsier at skadelidte skal få erstatning. At skadelidte er påført alvorlige personskader er i praksis ikke ansett som en særlig grunn.

Subsidiært er det grunnlag for 100 % avkortning fordi skadelidte forsettlig fremkalte forsikringstilfellet, jf. bal. § 7 første ledd. Tidsbruken er akseptabel, og varslingsregelen i § 13-13 gjelder uansett ikke ved anvendelsen av bal. § 7, jf. blant annet AKN-2269.

### **Finansklagenemnda Persons begrunnelse**

Skadelidte har anført at selskapet er avskåret fra å gjøre gjeldende at skadelidte forsettlig har fremkalt forsikringstilfellet og vist til fal. § 13-13, som tilsvarer § 4-14 i lovens del A. Etter begge bestemmelsene må et selskap som vil gjøre gjeldende innsigelser etter "reglene i dette kapitlet" gi skriftlig beskjed om sitt standpunkt "utan ugrunnet opphold". Disse bestemmelsene får imidlertid ikke anvendelse utenfor det anvendelsesområdet som er angitt i paragrafene (dette kapitlet), jf.

uttalelse FSN-4022. Det foreligger imidlertid en førerulykkesforsikring som ikke er gjenstand for Finansklagenemndas klagebehandling. I den saken kan anførselen om fal. § 13-13 ha større interesse.

Selskapet har subsidiært anført at skadelidte har medvirket til skaden med vilje, jf. bilansvarsloven § 7 første ledd, og at erstatningskravet av den grunn kan avkortes eller helt falle bort. Prinsipalt har selskapet vist til bestemmelsen i § 7 fjerde ledd bokstav b, som sier at en skadelidt bilfører i utgangspunktet ikke har krav på erstatning "dersom han visste eller måtte vite at"

han var påverka av alkohol eller andre rusande eller døyvande råder. Særregelen her gjeld likevel ikkje i den mon ein må leggja til grunn at skaden ville ha skjedd jamvel om vognføraren ikkje hadde vore påverka som nemnd. Hadde vognføraren større alkoholkonsentrasjon i blodet enn 0,5 promille ... vert han i alle tilfelle rekna for påverka av alkohol i høve til regelen her.

Det er ikke omtvistet at skadelidte har kjørt i tunnelveggen med viten og vilje. Slik nemnda ser det, må det bety at bilansvarsloven § 7 første ledd om medvirkning til skaden får anvendelse. Gitt at hensikten med å kjøre i tunnelveggen var å ta sitt eget liv, mener nemnda at det må følge av Høyesteretts avgjørelse i HR 2016-803-A avsnitt 37 at erstatningskravet må kunne avkortes fullt ut.

Nemnda kan etter dette ikke se at det er nødvendig å vurdere om særregelen i § 7 fjerde ledd bokstav b også ville føre til tap av retten til erstatning.

Avgjørelsen er enstemmig.

#### **Finansklagenemnda Persons konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Kaja de Vibe Malling (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).*